

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202300
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214202300.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Dušana Čima a sudkyň JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Daše Kontríkovej v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 421,88 eur, o odvolaniach žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 23. júla 2014 č. k. 12C/82/2014 - 37 a proti uzneseniu rovnakého súdu z 30. októbra 2014 č. k. 12C/82/2014 - 59 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **r u š í .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovanej domáhala zaplata náhrady majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 296,88 eur (okrem náhrady trov konania) a II. žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní vedenom takýmto súdom pod sp. zn. 13Er/289/2011 s následným vyvodzovaním z toho zodpovednosti štátu) odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 a 2 a § 19 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“); čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov); čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.); § 3 ods. 1 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 41 ods. 1 a 2 písm. d/ a § 44 ods. 2 E. p. (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučného poriadku/ v znení neskorších zmien a doplnení, platnom v čase začatia exekučného konania); vecne potom predovšetkým tým, že vo vyššie označenom konaní Okresného súdu Galanta nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, ak tam bol zistený rozpor exekučného titulu so zákonom, preto došlo aj k zamietnutiu žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a v takomto prípade nemalo význam, že rozhodnutie bolo vydané až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti, pokiaľ E. p. ustanovil lehotu len pre prípad nezistenia rozporu titulu so zákonom (o aký tu nešlo). Žalobkyňa navyše neuniesla ani dôkazné bremeno na preukázanie skutočnej škody a žalobe za tejto situácie nešlo vyhovieť, argumentoval okresný súd, majúci tiež za to, že existenciu prieťahov by bol oprávnený skúmať len ústavný súd (?) a v tejto veci sa tak nestalo. Rozhodnutie o

trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne úspechom žalovanej, ktorej ale v konaní žiadne trovy nevznikli.

Napadnutým uznesením potom žalobkyni bola uložená povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní od doručenia tejto „výzvy“ (?) súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur a toto uznesenie vyjmúc paušálny odkaz na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (u ktorého nebolo uvedené ani to, že má ísť o prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „Z. s. p.“ a „sadzobník“) neodôvodnil (ničím).

Proti rozsudku i uzneseniu podala v celom rozsahu včas odvolania iba žalobkyňa.

Rozsudok navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty a len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol návrh na znalecké dokazovanie (čím jej znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave). Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe vrátane práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa uvedenej judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote.

Uznesenie navrhla jednoducho zrušiť, vytykajúc mu (a súdu prvého stupňa) jednak absenciu odôvodnenia (jednej zo zákonom predpísaných náležitostí), ako aj nesprávnosť právneho posúdenia veci, keďže tu zákon účinný v čase začatia konania uznesením ukladanú poplatkovú povinnosť nepoznal, analogické rozširovanie úkonov podliehajúcich poplatkom i s prihliadnutím k príkazu z čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR neprichádza do úvahy a aj podľa jedného z prechodných ustanovení v Z. s. p. (§ 18ca) možno podľa predpisov účinných od 1. októbra 2012 vyberať poplatky len v konaniach začatých po takomto čase a o ten prípad tu (pre podanie žaloby pred takýmto dátumom) taktiež nešlo.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania obe veci ako celok (pretože v prípade rozsudku od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania a u uznesenia povaha odvolacích námietok vylučovala len čiastočný prieskum správnosti rozhodnutia, nakoľko sa tu dôvody pre uloženie alebo naopak neuloženie poplatkovej povinnosti museli vzťahovať na celý poplatok) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo o prejednanie /aj/ veci samej, popri tom však nie o prípad, v ktorom by bolo nutným prejednávanie veci na pojednávaní odvolacieho súdu, keď tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa prejednal vec majúcu charakter drobného sporu bez pojednávania, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a potrebu pojednávania si nevyňucoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny (keď súd prvého stupňa v miere postačujúcej pre rozhodnutie

zistil skutkový stav a vec predovšetkým principiálne správne posúdil po právnej stránke) a v prípade uznesenia naopak bolo treba prakticky v celom rozsahu dať za pravdu odvolateľke.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť (až na úvahy o nevedení žiadneho disciplinárneho či iného obdobného konania, ktorého výsledkom by bolo konštatovanie nesprávneho úradného postupu, kde bolo treba prisvedčiť námietke žalobkyne, že tu nemohol obstáť pokus prakticky sa zaštitíť právnou úpravou nadobudnutejšou účinnosť až po postupoch exekučného súdu, v ktorých sa videla tzv. škodná udalosť) s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých (opäť s vyššie spomenutou výnimkou) dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Časť námietok, urobených súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohla obstáť pre ich nepatričnosť a na ďalšiu časť z nich nešlo dosť dobre reagovať pre ich len najvšeobecnejšie možné uplatnenie, pri ktorom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovať), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť vzťahnutia väčšiny z nich aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, žeby súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní či tomuto predchádzajúcom postupe (čo sa týkalo aj ním vyhodnocovaných postupov exekučného súdu) naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie.

Nech aj v tejto konkrétnej veci neplatil záver o nenáležitosti námietky týkajúcej sa použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, keďže tu súd prvého stupňa (na rozdiel od množstva iných tunajších odvolacím súdom skôr prejednaných druhovo totožných vecí za účasti tých istých účastníkov) takéto znenie zákona použil (nech aj nie celkom transparentne, nakoľko sa vyhol priamej citácii ustanovenia, avšak s vyslovením názoru o potrebe konštatovania prietahu spôsobom predpokladaným v ust. § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z., v tejto súv. por. najmä str. 9 - 11 prvopisu písomného vyhotovenia rozsudku na č. I. 45 - 47 spisu, § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 aj po takomto čase a tiež čl. I bod 8 a čl. II zákona č. 412/2012 Z. z.) a súhlasiť bolo treba so žalobkyňou, že tak (pre skorší nástup zhladanej tzv. škodovej udalosti) urobiť nemal, toto z dôvodov uvedených neskôr (odvolacím súdom považovaných za nosné) na správnosť konečnej úvahy o nedôvodnosti žaloby nemalo žiaden vplyv (bez ohľadu na to, že praktické stotožnenie nevykonania žiadneho konania, predpokladaného novelizovaným znením ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona s neexistenciou prietahu podľa názoru odvolacieho súdu vyžaduje väčšiu než únosnú dávku fantázie).

Pokiaľ šlo o ostatné výhrady, namietané úvahy o nevysvetlení názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, neboli v prejednávanej veci taktiež relevantnými (ako bude uvedené i neskôr) a to isté platilo aj v prípade námietky neoboznámením sa so znaleckým posudkom, resp. nevykonania takéhoto dôkazu (ktoré dokazovanie môže byť namieste až vtedy, ak nemožno mať pochybnosti o existencii žalobou uplatneného práva a akceptovanie opačného názoru by malo za následok nehospodárne postupy súdov a neúmerné predražovanie súdnych konaní, v ktorých by vykonané dôkazy nemohli na celkom jednoznačnom výsledku konania nič zmeniť).

Aj povinnosť (štátov všeobecne i Slovenskej republiky osobitne) garantovať právo účastníkov súdnych konaní na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci tiež právo na rozhodnutie v primeranej lehote tu nepochybne je, žalobkyňa však pri zápalistom boji za jej práva zrejme uniklo, že podmienky realizácie takýchto práv na vnútroštátnej úrovni určujú práve zákony a z tých práve ten pre rozhodnutie v prejednávanej veci kľúčový spôsobom podsúvaným odvolateľkou vyložiť nešlo.

Podľa čl. I § 44 ods. 2 časti prvej vety pred bodkočiarkou E. p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda do 31. mája 2011 vrátane, čiže pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 102/2011 Z. z. a všetkých po ňom nasledujúcich

zákonov, novelizujúcich E. p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ (veta druhá); ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne (veta tretia) a proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (veta štvrtá).

Z práve odcitovaného ustanovenia musí byť každému celkom zjavné práve to, čo správne vyvodil aj súd prvého stupňa a síce, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyni z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Takýto odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojiť ani žiadnym opravným prostriedkom) je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslúžiť (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod, pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol a to, či tak urobil s vedomím možných obštrukcií pri získavaní exekučným súdom požadovaných listín, alebo bez takéhoto vedomia, bolo bez právneho významu). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúlady) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie velí s udelením poverenia neotáľať a zákonom ustanovená lehota je tu práve za takýmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadosť o poverenie „uponáhľať“. Zaiste by sa síce dalo namietat', že ak súd lehotu na udelenie poverenia nedodrží, ostane mu v záujme predídania prípadnej dôvodnej sťažnosti na prietlahy a ďalším na to nadväzujúcim nárokom už len druhá zákonom predpokladaná možnosť (rozhodnúť zamietnutím žiadosti o poverenie), v tomto smere však rozhodujúcim môže byť len to, či tzv. exekučný spis súdu v čase plynutia lehoty na udelenie poverenia obsahoval podklady pre pozitívne aj negatívne vybavenie žiadosti, akým spôsobom exekučný súd so žiadosťou naložil a či výsledok jeho postupu bol neskôr účinne spochybnený. Prekračuje pritom rámec nutných úvah v tejto konkrétnej veci (v ktorej k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo nie neskoro, ale vôbec), či zákonom ustanovenú lehotu na udelenie poverenia bolo možné eliminovať za pomoci nie najpodarenejšej novelizácie E. p., vykonanej zákonom č. 144/2010 Z. z., prinášajúcim vylúčenie lehoty iba u exekučných titulov podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ E. p., ak takéto ustanovenia hovorili výlučne o notárskych zápisniciach a rozhodnutiach a zmieroch rozhodcovských komisií, nie teda aj o rozhodcovských rozsudkoch vydávaných rozhodcovskými súdmi a zákonodarca legislatívnu chybu či nedomyslenosť sám priznal neskoršou novelizáciou E. p. zákonom č. 102/2011 Z. z. (v tejto súv. por. i čl. III bod 2 v spojení s čl. X zákona č. 144/2010 Z. z. a čl. II bod 2 v spojení s čl. III zákona č. 102/2011 Z. z.).

Aj v prejednávanej veci preto muselo byť rozhodujúcim to, že v exekučnom konaní Okresného súdu Galanta jeho sp. zn. 13Er/289/2011 exekučný súd prvého stupňa na žiadosť súdneho exekútora o poverenie, došlú mu 15. marca 2011 síce zareagoval „až“ uznesením z 28. júna 2011 č. k. 13Er/289/2011-28, ktorým žiadosť exekútora o udelenie poverenia zamietol, urobil tak však až po doplnení v exekučnom spise pôvodne absentujúcich podkladov (rozhodcovským súdom) a takéto jeho rozhodnutie pre nedostatok odvolania oprávnenej a teda i zjavné jej uspokojenie sa s poskytnutými dôvodmi nemožnosti vykonania rozhodcovského rozsudku nadobudlo právoplatnosť a nasledovalo po ňom zastavenie exekučného konania, pričom aj uznesenie tak činiace (uznesenie Okresného súdu Galanta z 18. októbra 2011 č. k. 13Er/289/2011-33), už nadobudlo právoplatnosť (29. novembra 2011).

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie (či presnejšie neexistencie) prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaobranie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť.

Odvolačný súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa (v znení opravného uznesenia) podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania, odôvodneného síce stručnejšie (bez citácie aj primárne na vec dopadajúceho ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p., zakotvujúceho zásadu zodpovednosti účastníkov za výsledok tzv. sporového konania), aj v tomto prípade však ako po vecnej, tak i po právnej stránke náležite.

Vyššie priblížený postup však nebol možným u napadnutého uznesenia (o poplatkovej povinnosti za odvolanie), ktoré nebolo správnym najmä pre vadné právne posúdenie veci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ Z. s. p. v znení platnom a účinnom do 30. septembra 2012 (teda aj v čase začatia konania v prejednávanej veci dňom 27. septembra 2012 - pozn. odvolacieho súdu) od poplatku je oslobodené (o. i.) súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

S účinnosťou od 1. októbra 2012 bolo práve odcitované ustanovenie zo Z. s. p. vypustené a zároveň bol Sadzobník súdnych poplatkov (podľa § 1 ods. 1 zákona jeho príloha) doplnený tak, že sa v ňom bola za položku 7 vložená položka 7a, podľa ktorej poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je 20 eur (v tejto súv. por. čl. II body 3 a 14 a čl. VII zákona č. 286/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony).

Podľa § 18ca Z. s. p. (inak ustanovenia nadpísaného marginálnou rubrikou „Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012“ a do Z. s. p. vloženého taktiež zákonom č. 286/2012 Z. z., tu por. i čl. II bod 12 takéhoto zákona) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

V prejednávanej veci nemohlo byť absolútne žiadnej pochybnosti o tom, že konanie tu začalo ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona, vyjadrujúceho úmysel tuzemského zákonodarcu opustiť inštitút vecného oslobodenia od súdnych poplatkov u konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej tiež „konania o zodpovednostných nárokoch voči štátu“). Pominúc faktor zmeny zákona aj v tomto prípade uplatnením opakovane (zjavne však bezvýsledne) kritizovanej praxe pokútneho menenia viacerých zákonov v rámci zákona primárne prijímaného za celkom iným účelom však rozhodujúcim v súvislosti s posudzovaním legitimacy zámeru súdu prvého stupňa zaťažiť žalobkyňu poplatkovou povinnosťou za odvolanie bolo to, že aj pri uzákoňovaní vypustenia ustanovenia, oslobodzujúceho od súdnych poplatkov konania o zodpovednostných nárokoch voči štátu, bola príslušná úprava sprevádzaná štandardným prechodným ustanovením, zakotvujúcim zjednodušene to, že po začatí hry sa jej pravidlá nemajú meniť. Z pohľadu existencie či neexistencie poplatkovej povinnosti pritom význam mal len stav v čase začatia konania (ako celku), pretože opak (úmysel vyberať v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti diskutovanej právnej úpravy „aspoň“ poplatky za odvolacie konania, začaté až po nadobudnutí účinnosti zákona č. 286/2012 Z. z.) mal byť vyjadrený presne a nedostatok takéhoto presného vyjadrenia bolo treba vyložiť na ťarchu štátu (disponujúceho prostriedkami spôsobilým neželaný výklad zmeniť a v tejto konkrétnej veci dokonca stojaceho na jednej strane sporu) a nie potenciálneho poplatníka (ktorý je len „konzumentom“ právnych predpisov „produkovaných“ orgánmi štátu). To musí platiť tým skôr, ak pomôcť si tu nejde ani prípadným odvolaním sa na ustanovenia § 6 ods. 1 vety druhej a ods. 2 Z. s. p., použiteľné len v prípadoch ustanovenia poplatku za konanie (o aký prípad tu pre spoplatnenie iba žaloby - na rozdiel od iných prípadov uvedených v položkách 5 písm. a/ - d/, 9a, 10 písm. e/ - h/ a 18a sadzobníka - nejde) a predpokladajúce v odvolacom konaní vo veci samej (o aké by zhodou okolností v tejto konkrétnej veci šlo) poplatky rovnakou sadzbou ako v konaní na súde prvého stupňa (keďže takouto argumentáciou by

sa aj v prejednávanej veci mohlo dospieť iba k záveru o nulovej sadzbe poplatku a teda o nemožnosti jeho vyrubenia).

Uloženie poplatkovej povinnosti preto nemohlo obstať (zvlášť, ak so žalobkyňou bolo treba súhlasiť i v tom, že napadnuté uznesenie neobsahovalo žiadne dôvody a bolo tak - za použitia niekdajšej terminológie procesného práva - i nepreskúmateľným) a odvolaciemu súdu neostávalo iné, než napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (práve uvedené nerešpektujúce) podľa § 221 ods. 1 písm. h/ aj i/ O. s. p. i s použitím ustanovenia § 12 ods. 3 Z. s. p. zrušiť (suplujúc pritom pasivitu súdu prvého stupňa, ktorý za vyššie opísaného stavu vecí i podľa § 210a O. s. p. mal odvolanie vybaviť tak, že mu plne vyhovie sám, ale tak neurobil).

V takto skončenom odvolacom konaní bola úspešná žalovaná (jej neúspech v časti poplatkovej povinnosti, kde len zhodou okolností šlo o vzťah medzi účastníkmi konania, z ktorých jedným bol štát) a bola to tak ona, komu podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo aj právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná však nepodala návrh na priznanie jej náhrady trov (hoci ide o nutnú procesnú podmienku podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a ak sa ani zo spisu vznik žiadnych trov konania tejto účastníčky v odvolacom konaní nepodával, rozhodnúť šlo aj tu iba nepriznaním náhrady.

K prijatiu tohto rozsudku došlo vo veci samej pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne a v časti týkajúcej sa uznesenia o poplatkovej povinnosti pomerom hlasov 2 : 1 (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.